Saavutettavuuskirjasto Celia kouluille

Celiasta voi lainata kirjoja tukea tarvitseville oppilaille

Saavutettavuuskirjasto Celia on valtion erikoiskirjasto ja osa Kansallisarkistoa. Celiassa tehdään kirjoja kaikille, joilla on lukemisen vaikeuksia. Lukemisen vaikeus voi tarkoittaa esimerkiksi oppimisvaikeutta, lukivaikeutta tai vammaa. Koulussa opettaja arvioi oppilaan tarpeen käyttää Celian kirjoja.

Celiasta voi lainata

- äänikirjoja
- kirjoja, joita voi lukea ja kuunnella yhtä aikaa eli yhdistelmäkirjoja
- e-kirjoja
- koskettelukirjoja
- pistekirjoja ja kohokuvia.

Celiassa tehdään kauno- ja tietokirjoja sekä oppikirjoja. Oppikirjoja tehdään tarpeeseen. Opettaja, oppilas tai opiskelija tilaa oppikirjat itse hankintaehdotuslomakkeella Celianet-verkkopalvelun kautta. Kirjat lainataan Celianetistä (Celianet.fi).

Celian kirjoja voi lukea Celianetissä ja Pratsam Reader -sovelluksella.

Koulu tekee sopimuksen Saavutettavuuskirjasto Celian kanssa

Koululla pitää olla sopimus Celian kanssa, jotta opettaja voi rekisteröidä oppilaan ja tehdä hänelle Celia-tunnukset. Rekisteröinnin jälkeen oppilas tai opiskelija voi lainata kirjoja Saavutettavuuskirjasto Celiasta.

Sopimuslomake löytyy Celianetistä.

Pääkäyttäjä on yhteyshenkilö

Koululla on nimetty **pääkäyttäjä**. Pääkäyttäjä luo tunnukset koulun rekisteröijille ja poistaa tarpeettomat rekisteröijän tunnukset. Pääkäyttäjä voi olla kuka tahansa koulun henkilökunnasta. Pääkäyttäjä on myös koulunsa yhteyshenkilö Celiaan ja voi jakaa koulun yhteiset tunnukset eri opettajille.

Lisätietoa Celian tunnuksista on sivulla 5.

Miten koulu ja Saavutettavuuskirjasto Celia aloittavat palvelukumppanuuden?

1. Koulun edustaja menee osoitteeseen Celianet.fi ja täyttää verkkolomakkeen. Verkkolomakkeen löytää kohdasta Yhteisöjen ohjeet > Kiinnostuitko? Aloita yhteistyö Celian kanssa > Koulut. Koulu nimeää lomakkeella pääkäyttäjän, joka toimii yhteyshenkilönä koulun ja Celian välillä ja hallinnoi muiden koulun työntekijöiden käyttäjätunnuksia.
2. Pääkäyttäjä saa automaattisesti sähköpostiinsa sähköisen sopimuksen, kun lomake on lähetetty. Sopimus tulee voimaan, kun Celia on lähettänyt pääkäyttäjälle koulun yhteiset tunnukset, ja on voimassa toistaiseksi.
3. Celian asiakaspalvelu käsittelee koulun täyttämän lomakkeen ja tekee ilmoitetulle pääkäyttäjälle henkilökohtaiset pääkäyttäjän tunnukset. Pääkäyttäjä saa tunnukset sähköpostitse.
4. Celian asiakaspalvelu tekee myös koulun yhteiset tunnukset ja lähettää ne pääkäyttäjälle sähköpostitse.
5. Koulu on nyt liitetty Celian palvelukumppaniksi. Pääkäyttäjä pääsee tekemään henkilökohtaisia rekisteröijän tunnuksia niille kollegoilleen, jotka sellaisia tarvitsevat. Pääkäyttäjä pääsee myös jakamaan koulun yhteiset tunnukset niille kollegoilleen, jotka niitä tarvitsevat. Koulun yhteisillä tunnuksilla opettajat voivat käyttää Celianet-verkkopalvelua ja Pratsam Reader -sovellusta.
6. Kun rekisteröijät ovat saaneet pääkäyttäjältä omat tunnuksensa, he voivat aloittaa oppilaiden rekisteröimisen Celian äänikirjapalvelun käyttäjiksi.

Celian tunnukset

Celialla on erilaisia tunnuksia koulujen erilaisiin tarpeisiin. Seuraavien esimerkkien avulla kerrotaan, kuinka Celian eri tunnukset toimivat.

Liisa-opettaja haluaa käyttää Celian kirjoja lukemisen tukea tarvitsevien oppilaidensa kanssa. Liisan koululla ei ole vielä sopimusta Celian kanssa. Hän menee osoitteeseen Celianet.fi ja täyttää sopimuslomakkeen.

Liisasta tulee koulun **pääkäyttäjä**. Liisalle lähetetään hänen omaan sähköpostiinsa **pääkäyttäjän tunnukset** ja **koulun yhteiset tunnukset**. Liisa tekee tarvittaessa myös itselleen **rekisteröijän tunnukset**. Niillä tunnuksilla voi rekisteröidä oppilaita Celian asiakkaiksi.

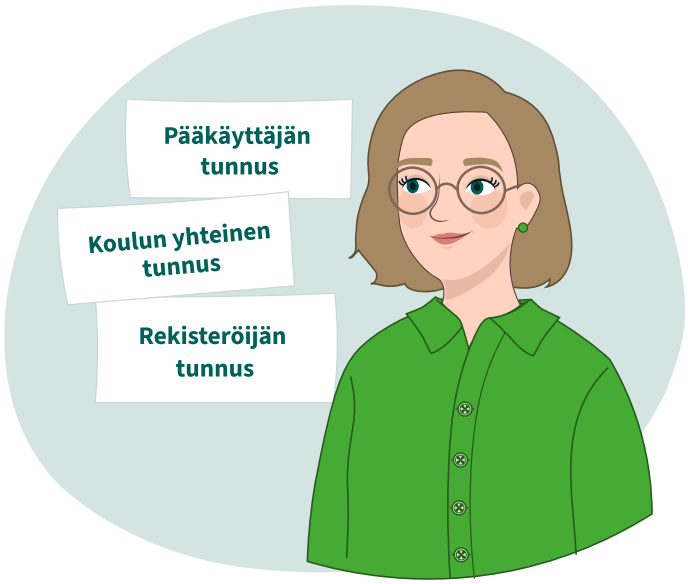

Muutkin koulun opettajat haluavat käyttää Celian kirjoja opetuksen tukena. Liisa tekee **rekisteröijän tunnukset** Lotalle ja Jukalle. He haluavat rekisteröidä omia oppilaitaan Celian asiakkaiksi, jotta oppilaat voivat lukea Celian kirjoja myös kotona. Celian asiakkaina oppilaat saavat **henkilökohtaiset tunnukset**.

Pääkäyttäjä

Liisa

Pääkäyttäjä tekee rekisteröijän tunnukset opettajille.

Rekisteröijä

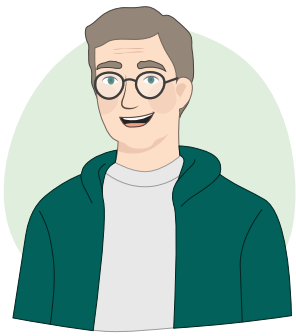

Rekisteröijä

Lotta **Jukka**

Rekisteröijän tunnuksilla voi rekisteröidä oppilaita Celian asiakkaiksi.

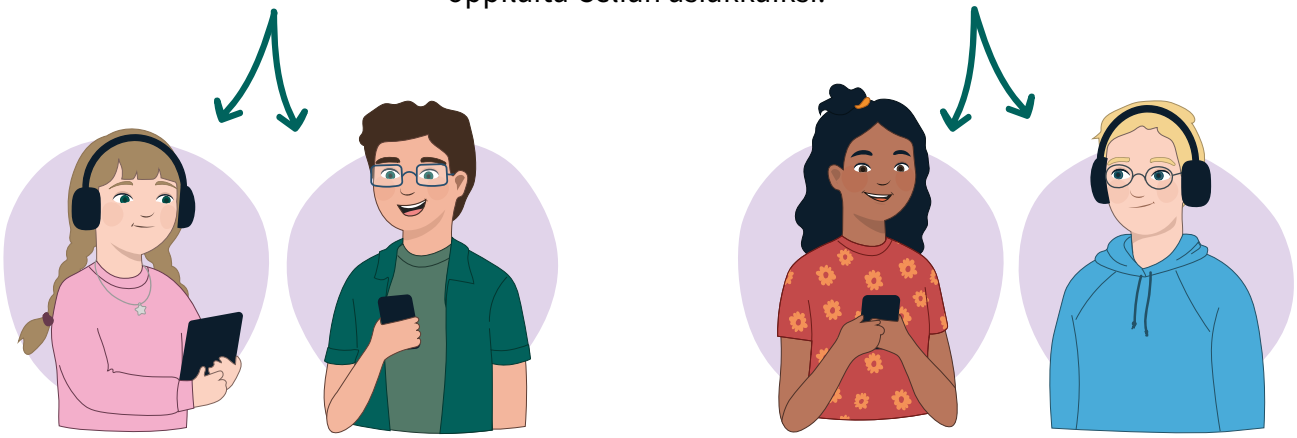

Oppilaat saavat henkilökohtaiset Celia-tunnukset. Niiden avulla he voivat lukea Celian kirjoja omilla laitteillaan.

Ryhmäkuuntelu

Kaarlo-opettaja ei koe tarvetta tehdä oppilaille henkilökohtaisia tunnuksia. Hän käyttää **koulun yhteisiä tunnuksia** lukiessaan Celian kirjoja lukemisen tukea tarvitsevien oppilaidensa kanssa esimerkiksi pienryhmässä tai erityisluokassa.

Lukemisessa tukea tarvitsevilla oppilailla on oikeus Celian palveluiden käyttöön.

Mitä eri tunnuksilla voi tehdä?

Pääkäyttäjän tunnukset

- Pääkäyttäjän tunnuksilla voi tehdä rekisteröijän tunnukset opettajille.
- Pääkäyttäjä voi poistaa tarpeettomat rekisteröijän tunnukset.
- Pääkäyttäjä antaa koulun yhteiset tunnukset opettajille esimerkiksi palveluun tutustumista tai ryhmäkuuntelua varten.
- Pääkäyttäjän tunnuksilla ei voi rekisteröidä oppilaita Celian asiakkaiksi.
- Pääkäyttäjän tunnuksilla voi lukea kirjoja Celianetissä. Tunnuksilla ei voi käyttää Pratsam Reader -sovellusta.

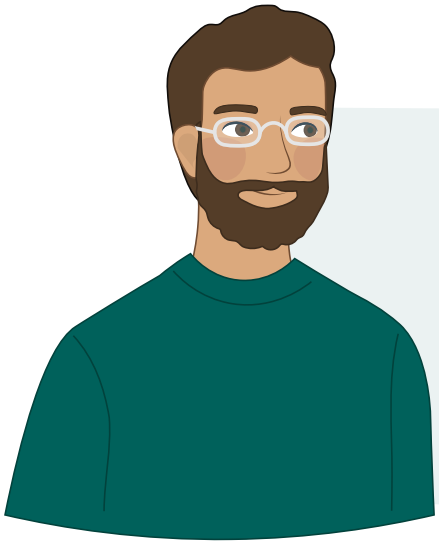

Koulun yhteiset tunnukset

Koulun yhteisiä tunnuksia on yhdet. Niillä tehdyt lainat ovat yhteisiä kaikille tunnusten käyttäjille. Koulun yhteisiä tunnuksia käytetään ryhmäkuunteluun ja kirjojen lainaamiseen ja lukemiseen Celianetissä tai Pratsam Reader -sovelluksessa.

Rekisteröijän tunnukset

Rekisteröijän tunnuksilla rekisteröidään oppilaita Celian asiakkaiksi. Rekisteröijän tunnuksilla voi myös lukea kirjoja Celianetissä. Tunnuksilla ei voi käyttää Pratsam Reader -sovellusta.

Henkilökohtaiset tunnukset

Celian henkilökohtaisia tunnuksia käyttävät Celian asiakkaat. Oppilas saa henkilökohtaiset tunnukset, kun hänet rekisteröidään Celian asiakkaaksi. Oppilas käyttää henkilökohtaisia tunnuksiaan lukiessaan Celian kirjoja koulussa tai kotona. Tunnuksia ei poisteta, vaikka oppilas siirtyisi koulusta toiseen.

Vinkkejä Celian kirjojen käyttöön

Tukea oppilaille kotoa ja koulusta

Oppilas tarvitsee tukea ja ohjausta Celian palveluiden käyttöön. Celianetistä löytyy huoltajille suunnattuja ohjeita palvelun käyttöönottoon ja kirjojen hakemiseen.

Ryhmäkuuntelu ja yhteisöllinen lukeminen

Yhdistelmäkirjoja voi lukea ja kuunnella samanaikaisesti. Siksi ne sopivat hyvin yhteisölliseen lukemiseen ryhmissä, joissa on tuen tarvetta.

Jokaiseen koulupäivään mahtuu pieni lukuhetki!

Elämykselliset tavat käsitellä Celian kirjoja

Celiassa on suunniteltu tukea tarvitsevien oppilaiden ryhmiin sopivia sanataideharjoitteita. Niiden avulla kirjoja voidaan käsitellä elämyksellisesti ja toiminnallisesti. Yhdessä luettujen kirjojen käsittely elämyksellisesti voi lisätä oppilaiden lukuhalua ja syventää lukukokemusta.

Ohjeet elämyksellisiin lukuhetkiin löytyvät Celianetistä (Celianet.fi) ”Kirjavinkit” -osiossa.

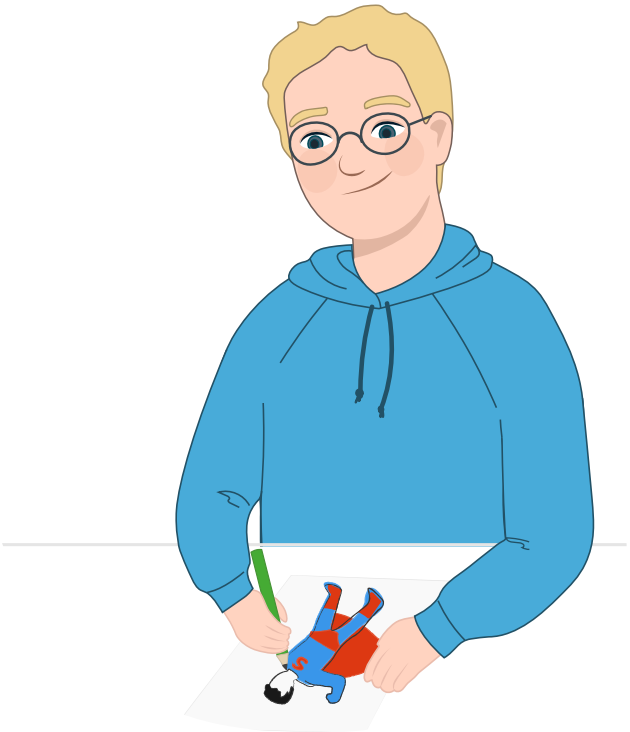

Kysyttävää?

Celian asiakaspalvelun sähköpostiosoite on **celia@kansallisarkisto.fi**. Yhteyden asiakaspalveluun saa nopeasti myös Celianetin chatissa!

Celianet-sivustolta löytyy ohjeita Celian kirjojen käyttämiseen.

Lukutuki-uutiskirje on suunnattu kouluille ja korkeakoulukirjastoille. Uutiskirjeessä kerrotaan kouluille suunnatuista Celian palveluista, kuten webinaareista ja uutuuskirjoista.

Kirjastoissa neuvotaan ja opastetaan Celian palveluiden käytössä ja kirjojen hakemisessa.

Celianet.fi

@celiakirjasto

Kansallisarkisto
Riksarkivet
The National Archives of Finland

SAAVUTETTAVUUSKIRJASTO
CELIA